

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

Rotei 221

Handläggare:

Sara Lindbäck

08-720 92 60

FÖRELÄGGANDE

2004-03-24

Målnr 5184-04

(Åberopas alltid)

Kommunstyrelsen
Stockholms stad
Stadshuset
105 35 STOCKHOLM

STOCKHOLMS STAD	
Kommunstyrelsen	
KF KS Kansli	
Ink.	2004 -03- 26
Dnr:	222-2136/2003
Till:	R VII, fur. ord.

aktens

Laglighetsprövning enligt 10 kap kommunallagen

Bifogat överklagandet har inkommit till länsrätten. Kommunstyrelsen föreläggs att yttra sig över överklagandet senast den **24maj 2004**

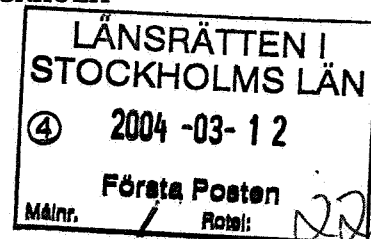
Avges ej yttrande inom den angivna tiden kan målet ändå komma att avgöras.

Sara Lindbäck

Bifogas:

Länsrättens aktbilaga nr 1

Länsrätten i Stockholms län
Box 17106
104 62 STOCKHOLM

ANMÄLAN OM LAGLIGHETSBE SVÄR

SÖKANDE: Pär Cronhult
Nybrogatan 71
114 40 STOCKHOLM
tel. 08-545 03 818, fax 08-611 35 62

MOTPART: Stockholms stad

SAKEN: Laglighetsprövning av kommunalt beslut

ÖVERKLAGAT BESLUT: Kommunstyrelsen i Stockholm, beslut den
3 mars 2004 (Ks § 4/2004-03-03) om
fastställande av policy för framtida
upphandling av hotelltjänster m.m.

I egenskap av kommunmedlem i Stockholm, får jag härmed anmäla laglighetsbesvär över Stockholms stads (nedan Staden) rubricerade beslut, innefattande policy med villkor som skall iakttas i samband med Stadens kommande upphandlingar av hotelltjänster.

1. YRKANDE

Jag yrkar att länsrätten upphäver kommunstyrelsens beslut.

2. GRUND

Som grund för talan om laglighetsbesvär enligt kommunallagen (1991:900) åberopas att beslutet innefattar instruktion som strider mot lagen (1992:1528) om offentlig upphandling - LOU.

3. REDOVISNING AV OMSTÄNDIGHETERNA I SAK SAMT UTVECKLING AV TALAN

Kommunstyrelsen i Stockholm beslutade vid sammanträde den 3 mars 2004 (Ks § 4/2004-03-03) att bl.a. rekommendera samtliga nämnder, bolag samt övriga institutioner att i första hand välja hotell som inte visar pornografisk film när hotell bokas eller när hotell rekommenderas för stadens gäster (se Bilaga 1).

Bortsett från vad som får uppfattas som ett syftningsfel i besluts-texten och att det av beslutet inte klart framgår vad som avses med "pornografisk film" innefattar detta en instruktion till bl.a. Stadens förvaltningar att vid framtida beslut om upphandling av hotelltjänster uppställa villkor med diskriminerande verkan mellan näringsidkare, där hotell som inte har "pornografisk film" i sitt allmänna utbud kommer att gynnas på övriga företags bekostnad.

Av föredragande borgarrådets motivering till det överklagade beslutet (se Bilaga 2) framgår att detta har fattats i syfte att generellt påverka och bekämpa porr genom att Staden skall "avstå från att boka hotell som erbjuder porrfilm".

Den beslutade policyn tar således inte fasta på vilka konkreta tjänster som i varje enskilt fall erbjuds Staden, utan har givits en generell innebörd för samtliga hotell som erbjuder "pornografisk film" i sitt utbud, oberoende om dessa tjänster i den specifika upphandlingssituationen erbjuds Staden eller inte.

Beslutet strider därmed till sin innebörd mot den s.k. proportionalitetsprincipen och likhetsprincipen i lagen om offentlig upphandling, genom att ta fasta på omständigheter som saknar relevans i förhållande till de behov som skall täckas med Stadens och de kommunala bolagens upphandlingar av hotelltjänster och därmed på ett icke affärsmässigt sätt gynna respektive missgynna näringsidkare i hotellbranschen.

Proportionalitetsprincipen, som har sin grund i EG-Romfördraget, förbjuder att större krav vid offentlig upphandling ställs på leverantören eller leveransen än som behövs och är ändamålsenligt för den aktuella upphandlingen. Uppställda krav skall alltså ha ett naturligt samband med och stå i proportion till de behov som skall täckas med upphandlingen. En uppgift som diskvalificerar en leverantör måste vara relevant för den aktuella upphandlingen och rimligen vara av inte oväsentlig betydelse.

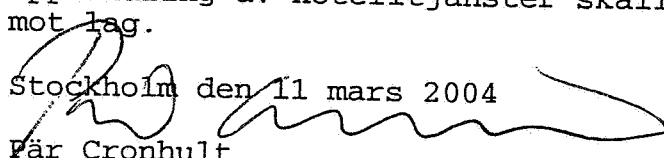
I inför kommande upphandlingar av hotelltjänster skulle Staden möjligen kunna ställa krav med innebörden att "pornografisk film" inte får förekomma som tilläggstjänst för den som övernattar på Stadens bekostnad eller genom dess förmedling. Vad hotellet erbjuder övriga gäster utgör däremot knappast någon angelägenhet för Staden att engagera sig i, så länge lag inte överträds.

Ett hotell som visserligen erbjuder övriga hotellgäster "pornografisk film" som tilläggstjänst men i samband med bokningar som genomförts genom Staden eller på Stadens bekostnad kan garantera att sådan beställning inte är möjlig, får med ledning av proportionalitetsprincipen således inte uteslutas eller särbehandlas vid Stadens upphandlingar. Som den överklagade policyn har formulerats och som framgår av motiven har Staden emellertid avsett att som ett politiskt ställningstagande utesluta alla hotell som erbjuder "pornografisk film" som tilläggstjänst för sina gäster. Detta är inte tillåtet.

Det överklagade beslutet avser inte något konkret upphandlingsärende och innefattar således inte någon omedelbar tillämpning av lagen (1992:1528) om offentlig upphandling som avses i 7 kap. 5 § LOU. Något hinder mot att Stadens beslut om framtida upphandlingspolicy för hotelltjänster provas inom ramarna för ett laglighetsbesvär föreligger således inte (se RÅ 2001 ref. 18).

Kommunstyrelsens beslut om fastställande av policy för framtida upphandling av hotelltjänster skall således upphävas såsom stridande mot lag.

Stockholm den 11 mars 2004

Pär Cronhult

KOMMUNSTYRELSEN

Bilaga 1

Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde med Stockholms kommunstyrelse
onsdagen den 3 mars 2004, kl 15.30 - 15.50

Justerat 2004-03-10; anslaget 2004-03-11

Annika Billström
Sten Nordin
Ann-Margarethe Livh

§ 4

Bokning av porrfria hotell

Skrivelse av Margareta Olofsson (v)

Dnr 222-2136/2003

Kommunstyrelsen behandlade en skrivelse av Margareta Olofsson (v) i vilken hon föreslår att en policy för bokning av porrfria hotellrum skall tas fram.

Borgarrådet Billström (s) hade redovisat ärendet i en promemoria av den
14 januari 2004 (**bilaga 5:1**).

Yrkanden

Bifall yrkades till borgarrådsberedningens förslag.

Borgarrådet Nordin (m) och Lotta Edholm (fp) yrkade bifall till moderata samlingspartiets och folkpartiet liberalernas gemensamma reservation i borgar-rådsberedningen.

Christopher Ödmann (mp) yrkade bifall till det förslag som redovisas i
bilaga 5:2.

Vid propositioner på dessa yrkanden beslöt kommunstyrelsen utan omröstning bifalla borgarrådsberedningens förslag.

Beslut

Kommunstyrelsen beslöt följande.

1. Stadsledningskontoret ges i uppdrag att ta fram reviderade regler för resa i tjänsten för nämnder, bolag samt övriga institutioner i enlighet med skrivelsens förslag.
2. Samtliga nämnder, bolag samt övriga institutioner rekommenderas att i första hand välja hotell som inte visar porrfilm när hotell bokas eller när hotell rekommenderas för stadens gäster.

3. I skrivelse till Sveriges Hotell- och Restaurangföretagare (SHR) påtala önskvärdheten av att organisationen verkar för att rumsföretag i Sverige upphör med visning av TV-porr.
4. Skrivelsen av Margareta Olofsson (v) anses besvarad med vad som anförts i promemorian.

Reservationer

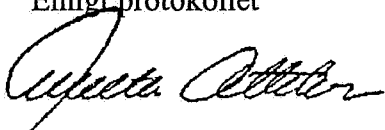
Borgarråden Nordin, Söderlund och Rolf Könberg (alla m), Lotta Edholm och Ann-Katrin Åslund (båda fp) hänvisade till borgarrådet Nordins och Lotta Edholms gemensamma yrkande.

Christopher Ödmann (mp) hänvisade till sitt yrkande.

Särskilt uttalande

Ewa Samuelsson (kd) - **bilaga 5:3.**

Enligt protokollet

Anette Otteborn

Från: Nilsgunnar Molin <Nilsgunnar.Molin@berg.se>

Till: <pc@dnv.se>

Datum: onsdag 10 mars 2004 13.48

Ämne: Upphandlingskontor i Östersund

Hej Pär ,

Jag har varit i kontakt med både OPIC och P O Andersssons företag utan att ännu ha fått kontakt personligt med P O eller firmatecknaren i OPIC. Båda har mobilmeddelanden inlästa och jag hoppas att de hör av sig snarast till mig varefter jag meddelar Dig mailvägen. Jag ber även dem ta direktkontakt med Dig per telefon eller via mobil.

Kontorsvaruhuset Nya , Östersund , VD Kalle Lindgren vill tyvärr av olika skäl ställa sig vid sidan om just nu dels för att han skulle behöva stämma av med plartschefen på Kontorsvaruhuset i Östersund , Anders Thelenius dels för att han ska delta på en träff i nästa vecka mellan Svenskt Näringsliv och Östersunds kommun där relationerna mellan kommunen och näringslivet ska diskuteras. Lisbeth Godin genomför just nu en turné till länets samtliga kommuner för att stämma av samt diskutera värdet av bra samarbete mellan Svenskt Näringsliv och länets kommuner. Jag fick således beskedet av Kalle Lindgren att han vill avstå från överklagande.

Jag har tagit fram följande grundfakta som Du behöver ;

OPIC:s officiella namn är ; Office for Presentation of Inquiries and Contracts AB (OPIC.com AB). Organisationsnumret är 55 65 33-8745 och adressen är Storgatan 24 , 582 23 Linköping. Firmatecknare är Kenth Ericson. Min kontaktperson inom OPIC har dels varit Daniel Eriksson dels , och huvudsakligen Dan Fredén , tel 013-31 24 99 eller mobil 0703-20 45 00. Jag försöker även få kontakt med Kenth Ericson samt att skaka fram hans direktnummer och mobilnummer.

P O Andersssons företag heter Public Procurement Service AB , med organisationsnumret 55 65 20-7502. P O är firmatecknare och företagets adress är Stenbocksgatan 19 , 633 55 Eskilstuna. P O :s telefon är 016-51 86 60 eller mobil 070- 736 53 32.

Hälsningar

Nils-Gunnar

PM 2004 RI (Dnr 222-2136/2003)

Bokning av porrfria hotell

Skrivelse av Margareta Olofsson (v)

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Stadsledningskontoret ges i uppdrag att ta fram reviderade regler för resa i tjänsten för nämnder, bolag samt övriga institutioner i enlighet med skrivelsens förslag.
2. Samtliga nämnder, bolag samt övriga institutioner rekommenderas att i första hand välja hotell som inte visar porrfilm när hotell bokas eller när hotell rekommenderas för stadens gäster.
3. I skrivelse till Sveriges Hotell- och Restaurangföretagare (SHR) påtala önskvärdheten av att organisationen verkar för att rumsföretag i Sverige upphör med visning av TV-porr.
4. Skrivelsen av Margareta Olofsson (v) anses besvarad med vad som anförts i denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Annika Billström anför följande.

Bakgrund

Margareta Olofsson (v) har i en skrivelse föreslagit att en policy för bokning av porrfria hotellrum skall tas fram, *bilaga 2*.

Remisser

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialtjänstnämnden samt näringslivsnämnden.

Stadsledningskontoret tillstyrker skrivelsens förslag och föreslår att reviderade regler tas fram för resa i tjänsten för nämnder, bolag samt övriga institutioner i enlighet med skrivelsens förslag. Stadsledningskontoret föreslår också att kommunstyrelsen i skrivelse till SHR uppmanar organisationen att verka för att rumsföretag i Sverige upphör med visning av tv-porr.

Även *socialtjänstnämnden* och *näringslivsnämnden* tillstyrker förslaget och menar i sina respektive yttranden att det är angeläget att samhället markerar mot den kvinnoförnedrande syn som pornografin förmedlar.

Mina synpunkter

Det är positivt att remissinstanserna tillstyrker skrivelsens förslag vad gäller framtagandet av en policy. Flera kommuner har redan fattat beslut om att enbart boka hotell som inte erbjuder porrkanaler. Jag anser att det är viktigt att även Stockholms stad är med och påverkar och bekämpar porren på olika sätt; att avstå från att boka hotell som erbjuder porrfilm är ett konkret sätt att påverka en oönskad företeelse.

Det finns ett samband mellan pornografi och våld mot kvinnor. De hotell som valt bort porrfilmer i sitt filmutbud tar på ett tydligt sätt ställning mot kvinnoförtryck och -våld. Genom att stödja den senare kategorin hotell visar staden att kvinnofriden måste tas på allvar. Ju fler som aktivt väljer att boka hotell som tagit ställning för kvinnofrid, desto fler hotell kommer att följa efter. Den konkurrensfördel som till-

handahållandet av porrfria TV-sändningar erbjuder hotellen måste lyftas fram tydligare.

Jag anser att Stockholms tjänstemän och politiker skall boka porrfria hotell när sådana finns. Jag anser på motsvarande sätt att Stockholms stad skall prioritera de porrfria hotellen i Stockholm när staden rekommenderar eller bokar hotell åt gäster. Samma principer bör självfallet även gälla när staden utövar värdskap för olika arrangemang och evenemang. Det är viktigt att Stockholms stad tar en aktiv roll för att påverka utvecklingen i önskvärd riktning. Inom staden finns flera bolag, nämnder och enheter som har i stort sett dagliga kontakter med företrädare för näringslivet där hotellbranschen kan påverkas direkt eller indirekt. Jag förordar därför att samtliga av Stockholms stads nämnder, styrelser, institutioner och enheter rekommenderas att verka för att hotell i staden blir porrfria genom att boka och rekommendera hotell som inte visar porrfilm. Stockholms Visitors Board har en mycket bra hotellförmedling på sin hemsida. Det vore önskvärt att bolaget utvecklar denna tjänst i syfte att möjliggöra ett aktivt val och ställningstagande för hotell som inte visar porrfilm.

Jag instämmer även i stadsledningskontorets förslag om att tillskriva Sveriges Hotell- och restaurangföretagare för att påtala att organisationen bör verka för att rumsföretag i Sverige upphör med visning av porrfilm.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

1. Stadsledningskontoret ges i uppdrag att ta fram reviderade regler för resa i tjänsten för nämnder, bolag samt övriga institutioner i enlighet med skrivelsens förslag.
2. Samtliga nämnder, bolag samt övriga institutioner rekommenderas att i första hand välja hotell som inte visar porrfilm när hotell bokas eller när hotell rekommenderas för stadens gäster.
3. I skrivelse till Sveriges Hotell- och Restaurangföretagare (SHR) påtala önskvärdenheten av att organisationen verkar för att rumsföretag i Sverige upphör med visning av TV-porr.
4. Skrivelsen av Margareta Olofsson (v) anses besvarad med vad som anförts i denna promemoria.

Stockholm den 14 januari 2004

ANNIKA BILLSTRÖM

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

ÄRENDET

Margareta Olofsson (v) har i en skrivelse till kommunstyrelsen föreslagit kommunstyrelsen att ta fram en policy för bokning av porrfria hotellrum för politiker och tjänstemän, bilaga 2.

Eftersom det finns ett samband mellan pornografi och våld mot kvinnor föreslår Margareta Olofsson (v) att Stockholms stad aktivt bör stödja de hotell som valt att inte visa porrfilm. Stockholm bör i likhet med Göteborg, Lerum och Uddevalla fatta beslut om att boka porrfritt för tjänstemän och politiker.

I skrivelsen redogör Margareta Olofsson (v) för att riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige, Roks, har gjort en sammanställning av porrfria hotell. Av alla hotell som tillfrågades svarade 200 att de inte har TV-kanaler som visar porr.

REMISSER

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialtjänstnämnden samt näringslivsnämnden.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande av den 25 juni 2003 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret har i yttrande över skrivelse från Margareta Olofsson (v) och Iris Birath (v) (dnr 329-2674-2002) med förslag ang. sk. porrbilar att "Stoppa den förnedrande porrekramen" förordat ett tillägg till de allmänna lokala ordningsföreskrifterna: "Könsförnedrande mobil reklam får ej framföras på offentlig plats." Stadsledningskontoret får hänvisa till vad där anfördes om porrens kvinnoförnedring och olika anknytningar till olika former av brottslig verksamhet. Stadsledningskontoret ser den nu aktuella skrivelsen som ett vidare steg i riktning mot ett samhälle, som tar avstånd från den kvinnodiskriminering, som porren symboliserar. Den kvinnobild som sprids i olika former av pornografi är inte förenlig med den människosyn som bör präglade staden, vilket även innefattar de sammanhang där tjänstemän och politiker deltar på uppdrag av staden.

Stadsledningskontoret kan konstatera att landstinget i Stockholm överväger särskilda i etikregler avseende rumsbeställning på hotell med visning av porr-tv. Frågan om det ska finnas en regel i landstingets resepolicy om att tjänstemän och politiker på tjänsteresa i första hand ska boka hotell som inte tillhandahåller porrfilmer har väckts under våren. Avsikten är att sådan reglering borde ske i den kommande resepolicyen. Liknande diskussioner har förts i andra organisationer. I Göteborgs stad beslutade kommunstyrelsen att inte anlita sådana hotell vid tjänsteresor. För att underlätta bokning av hotell har stadskansliet i Göteborg valt att hänvisa de resande till en webb-sida som ROKS (Riksorganisationen för kvinnojourer i Sverige) svarar för. Adressen dit är www.roks.se. Där redovisas hotell i Sverige som på en enkät svarat att de inte har porrfilmer.

Det kan här tilläggas att SLL i anslutning till resepolicyen tagit upp frågor om säkerhet och miljö i anslutning till tjänsteresor.

Staden har avtal med upphandlad resebyrå (Ark Travel) genom vilken bokning av hotell och konferenser sker. Inom avtalets ram finns fulla möjligheter att endast beställa rum på anläggningar, som inte har tv-kanaler med porrvisning. Vilka preciserade regler, som bör gälla, får tas upp med reseföretaget i stadens kontaktgrupp. Såvitt stadsledningskontoret har sig bekant förekommer i den aktuella nöjesbranschen sådana begrepp som tex. hårdporr, mjukporr och gladporr. Alla former av porr vill stadsledningskontoret betrakta som ett principiellt likvärdigt utflöde av kvinnoförnedring och kvinnoförakt. Stadens inställning bör således preciseras så att bokning av rum på anläggningar, som har tillgång till porr-tv ej skall ske. Det

skall således inte räcka med att porr-tv kan stängas av på rum, som är bokade av staden. Stadsledningskontoret inser att en sådan regel kan vara svår att tillämpa vid utrikes resor. En ansvarstagande praxis får här utvecklas och följas vid rumsbeställningar i samarbete med reseföretaget med utgångspunkten att rumsbeställningar även utomlands skall vara porrfria. Porrfrihet bör vara ett förstahandskriterium vid alla typer av rumsbokningar.

Stadsledningskontoret får således föreslå att nämnder och styrelser, kommunala bolag samt övriga institutioner där stadens representanter utövar inflytande rekommenderas att inte boka rum på anläggningar där visning av porr-tv förekommer. Denna rekommendation får inarbetas i en policy och riktlinjer. Sådana bör utarbetas och vara gemensamma för alla stadens verksamheter.

Får att ge stadens uppfattning en vidare spridning vill stadsledningskontoret också föreslå att kommunstyrelsen i skrivelse till SHR Sveriges Hotell- och Restaurangföretagare påtalar önskvärdenheten av att organisationen verkar för att rumsföretag i Sverige upphör med visning av tv-porr.

Socialtjänstnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 4 november 2003 att som svar på skrivelsen återropa tjänsteutlåtandet.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden *Peter Lundén-Welden m.fl. (m), bilaga 1.*

Socialtjänstförvaltningens tjänsteutlåtande av den 12 september 2003 är i huvudsak av följande lydelse.

Förvaltningen delar uppfattningen att det kan finnas ett samband mellan pornografi och våld mot kvinnor och att det är angeläget att samhället markerar mot den kvinnoförnedrande och förråande syn som pornografin förmedlar. Ett sätt att göra detta kan vara att stadens politiker och tjänstemän vid resor i tjänsten så långt det är möjligt enbart bor på hotell som inte erbjuder tv-kanaler med pornografiska filmer.

En stor del av förvaltningens verksamheter riktar sig till kvinnor som utsätts för hot, våld, våldtäkt och prostitution, exempelvis Kriscentrum för kvinnor, uppsökande arbete bland prostituerade och Team för våldtagna kvinnor. Förvaltningen är också sedan flera år delaktig i Operation Kvinnofrid vars syfte är att arbeta för kvinnors mänskliga rättigheter och mot mäns våld mot kvinnor och barn. Det är mot denna bakgrund självklart för förvaltningen att ställa sig bakom förslaget i skrivelsen.

I likhet med övriga riktlinjer och policies som finns för anställda i staden torde det inte vara något problem att också ta fram en policy i enlighet med Margareta Olofssons (v) förslag. Som exempel kan nämnas att staden idag har en policy för resor och transporter som slår fast vad som gäller för politiker och tjänstemän vid resor, exempelvis ur ett miljöperspektiv. Denna policy skulle kunna kompletteras med riktlinjer om att enbart hotell utan tv-kanaler med pornografi bokas för resor i tjänsten.

Stadens politiker och anställda är en viktig målgrupp för hotell och konferensanläggningar i landet. En markering av det slag som en policy skulle innebära borde också enligt förvaltningens uppfattning få positiva effekter på branschen som helhet.

Näringslivsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 september 2003 att bifalla motionen samt anförde därutöver följande.

Det är angeläget att samhället markerar mot den kvinnoförnedrande syn som pornografin förmedlar. Stadens politiker och tjänstemän är en viktig målgrupp för konferens- och hotellanläggningar, och kan därför komma att ge en viktig signal till branschen om att pornografi inte är önskvärt. Som vissa hotellföreståndare själv har vitt-

nat om i media är pornografi inte heller något som hotellen själva vinner på, utan att utbudet snarast upprätthålls av ohejdad vana. Det är därför rimligt att anta att en praxis om att i första hand boka porrfria hotell inte kommer att få någon negativ ekonomisk inverkan på hotellbranschen i sin helhet. I ett näringslivs- och konkurrensspektiv bör också hotellföretag och hotellkedjor uppmärksammas på den konkurrensfördel som erbjuds genom att de tillhandahåller porrfria TV-sändningar.

Övernattningar för stadens personal och politiker bör utifrån verksamhetssynpunkt ske på hotell som inte erbjuder TV-sändningar med porrkanaler.

Reservation anfördes av vice ordförande *Mikael Söderlund m.fl.* (m), ledamoten *Petter Odmark m.fl.* (fp) samt ledamoten *Johan Davidsson* (kd) med hänvisning till näringslivskontorets förslag.

Näringslivskontorets tjänsteutlåtande av den 23 september 2003 har i huvudsak följande lydelse.

Näringslivskontorets synpunkter är att porrfilm som visas på hotellens TV-kanaler är en önskad men inte olaglig verksamhet.

Näringslivskontoret instämmer i motionärens skrivelse om att samband mellan pornografi och våld mot kvinnor finns och att hotellpersonal på hotell med porrfilm, kan uppleva detta som kränkande.

Denna fråga har inte varit ett problem på näringslivskontoret.

Hotellboende på tjänsteresor väljs med hänsyn till kostnad för boende, konferenslokaler, avstånd till kommunikationer etc. Staden har ramavtal med resebyrå som sköter bokning av resor och hotell. Staden har inte upphandlat hotellboende.

En policy för att boka porrfria hotell i Stockholm skulle kräva en bredare kartläggning och djupare analys av konsekvenser för tjänstemän, politiker och hotell än vad som framkommit i Margareta Olofssons skrivelse.

Arbetsgivare och arbetstagare har både skyldigheter och rättigheter gentemot varandra. Dock råder yttrandefrihet och öppenhet i vårt samhälle.

Porr och våld mot kvinnor i samhället kräver mer genomgripande åtgärder.

Näringslivskontorets synpunkter är att porrfilm som visas på hotellens TV-kanaler är en önskad men inte olaglig verksamhet. Pornografi är en fråga som bör bekämpas i första hand via lagstiftning.

RESERVATIONER M.M.

Socialtjänstnämnden

Det särskilda uttalandet av vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m) är av följande lydelse.

Stockholms stad kan rekommendera att man inte bokar hotell som visar vissa filmer, man bör dock ha i åtanke att det kan komma att uppstå situationer där sådana bokningar blir svåra att göra på grund av att det lokala utbudet av hotell inte kan uppfylla de krav som ställs.

Det centrala är att Stockholms stad under inga omständigheter belastas ekonomiskt för vad enskilda politiker eller tjänstemän väljer för filmtjänster när de i tjänsten bor på hotell.

Skrivelse om bokning av porrfria hotell

Roks, Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige, har gjort en sammanställning av porrfria hotell. Av alla hotell som tillfrågades svarade 200 att de inte har tv-kanaler som visar porr.

Det finns ett samband mellan pornografi och våld mot kvinnor och det är inte ovanligt att en man som sett pornografi sedan tvingar en kvinna att utföra sexuella tjänster. Porrfilmer på hotellrummen kan också upplevas som kränkande av hotellpersonalen, bl.a. av städerskorna.

Stockholms stad bör aktivt stödja de hotell som valt bort att visa porrfilmer. Vi bör, i likhet med till exempel Göteborg, Lerum och Uddevalla, fatta beslut om att boka porrfritt för tjänstemän och politiker. Detta innebär inte att jag förutsätter att tjänstemän och politiker väljer att titta på porrfilm på hotellen utan det handlar mer om att hotell, som valt bort porrfilmerna bör stödjas.

Alla kommuner har inte några kända porrfria hotell, bl.a. har hotell i kommuner med mindre än 40 000 invånare inte kartlagts. Det har inte heller gjorts någon kartläggning av hotell med mindre än 20 anställda. En policy om porrfria hotell måste naturligtvis utgå från att dessa skall bokas om det finns porrfria hotell inom kommunen.

I Stockholm finns ett flertal hotell som inte visar porrfilm. Det är lika självklart att staden använder dessa hotell när hotellplats skall bokas för gäster eller när staden rekommenderar hotell till gäster. I de fall upphandling av hotellplatser eller hotellkedjor sker bör porrfritt finnas med som ett kriterium.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar

att ta fram en policy för bokning av porrfria hotellrum i enlighet med skrivelsen

Margareta Olofsson (v)